

Putování barokní Vysočinou

PRODĚTE SI BAROKNÍ VYSOČINU, UDELEČTE SI VÝLET DO HISTORIE A UŽIJTE SI GENIUS LOCI TĚCH NEJKRÁSNEJŠÍCH BAROKNÍCH PEREL VYSOČINY S NAŠIMI TIPY V PŘEHLEDNÉM PRŮVODCI

Putování barokní Vysočinou

UDELETE SI VÝLET DO HISTORIE A UŽIJTE SI GENIUS LOCI TĚCH NEJKRÁSNEJŠÍCH BAROKNÍCH PEREL VYSOČINY S NAŠIMI TIPY V PŘEHLEDNÉM PRŮVODCI

📍 **Vrch Křemešník s kaplí Nejsvětější Trojice
a rozhlednou Pípalka**

Putování barokní Vysočinou

Výjimečná architektura, velkolepé stavby, ale i kapličky a boží muka. To jsou odkazy baroka, které na Vysočině objevíte na každém rohu. Stačí se vydat pěšky nebo na kole za město, pozdravit svatého Jana Nepomuckého, projet mnohakilometrovými alejemi podél cest a nepřímo tak vzdát hold řadě umělců a mistrů, kteří za krásami více než tři sta let starými stojí, ať už to byli rodilí Čechové, Moravané, Italové nebo třeba Němci. Dokázali žít pospolu a zanechali nejen na Vysočině jedinečný odkaz jak v krajině, tak architektuře.

Samotnou kapitolu napsala tzv. barokní gotika, jedinečný architektonický sloh, který dodnes spojuje dynamické baroko s výrazovými prostředky gotiky. Jejím tvůrcem a nejvýraznějším představitelem byl český architekt **Jan Blažej Santini-Aichel**. Vysočina má v případě bohatého odkazu Santiniho jednu velkou přidanou hodnotu – celá čtvrtina Santiniho staveb se nachází právě v tomto kraji.

Geniální český architekt s italskými kořeny se narodil roku 1677 do rodiny váženého pražského kameníka. Od narození trpěl tělesnou vadou, nemohl pokračovat v otcových šlépějích a stal se architektem. Přestože zemřel v pouhých 46 letech, zůstalo po něm téměř 80 projektů a realizovaných staveb. Vedle Santiniho vzhled barokní Vysočiny vytvářeli i další významní umělci, stavitelé a architekti. Vydejte se s námi po jejich stopách.

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Vysocina
Tourism

Grafický návrh této publikace byl vytvořen v rámci projektu „Marketingové aktivity a zefektivnění propagace destinace Vysočina v roce 2023“ za přispění prostředků státního rozpočtu České republiky z programu Ministerstva pro místní rozvoj.

Žďár nad Sázavou

Ohnisko barokní gotiky

V roce 1705 se stává opatem žďárského cisterciáckého kláštera mimořádně vzdělaný Václav Vejmluva. Na jeho pozvání přichází do Žďáru architekt Jan Blažej Santini-Aichel. V té době začíná 17 let dlouhé osobní přátelství mezi oběma muži, které spojovala i spolupráce na jedinečných projektech. Mezi lety 1706–1723 vzhled Žďáru proměnila celá řada nově vybudovaných barokních staveb, které zapříčinily, že se Žďár stal nejvýznamnějším ohniskem barokní gotiky v celé Evropě. Vévodí poutní kostel sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře, ale byla by velká škoda opomenout další barokní skvosty.

Co můžete po cestě ještě vidět a zažít

- ♦ V rekreačním areálu Pilák si užijete sportu, zábavy i relaxace.
- ♦ Taje a historii sklářského řemesla odhalíte ve sklárnách Karlov a Škrdlovice.
- ♦ Zahrajte si hru Santiniho šifra a nechte se zavést do okolních vesnic za stavbami geniálního architekta.
- ♦ Vydejte se poznávat sochy Michala Olšiaka.

Tipy na ubytování a stravování najdete na → www.vysocina.eu

📍 Zámek Žďár nad Sázavou

Klášterní kostel Nanebevzetí Panny Marie

Původně gotický kostel ze 13. století Santini přestavěl do barokní podoby. Do přední části vetknul mostové varhanní empory, upravil oltářní prostor a navrhl řešení vnitřní umělecké výzdoby. Svou délkou 78 metrů je hned po Velehradě druhým největším kostelem na Moravě a v roce 2009 vatikánské konsilium chrámu udělilo titul bazilika minor, který používá jen 16 kostelů v Česku.

Kostel můžete navštívit v rámci komentovaných prohlídek zajišťovaných zámek. Během bohoslužeb nejsou prohlídky kostela možné. V červenci a srpnu je otevřeno denně od 10.00 do 16.00 hodin.

→ www.zamekzdar.cz

→ www.facebook.com/zamekzdar

Klášterní dvůr Lyra

Na protější straně kláštera vystavěl Santini rozsáhlý areál hospodářského dvora. Při jeho výstavbě řešil složitý úkol, jak zduchovnit areál sedmi různých budov – stodol, chlévů, vozové kolny apod., které vcelku zaujímaly velkou rozlohu, navíc ještě na pozemku svažujícího se k vodě. To by však nebyl Santini, kdyby nepřišel s originálním řešením. Dvůr svým půdorysem skutečně připomíná starověký biblický hudební nástroj – lyru, na jaký hrávají andělé.

Po praktické stránce slouží dvůr nepřetržitě svému účelu dodnes.

→ www.zamekzdar.cz

Dolní hřbitov

Stavba hřbitova byla reakcí opata Vejmluvy na očekávaný příchod morové epidemie. Šlo o první Santiniho realizaci na území dnešního Žďáru. Navrhl symbolickou stavbu na půdorysu rovnostranného trojúhelníku se třemi kaplemi jako symbol Nejsvětější Trojice. Ve středu hřbitova se tyčí socha Anděla Posledního soudu.

Později byl hřbitov rozšířen o čtvrtou kapli, ideový záměr se narušil a půdorys je dnes připodobňován ke tvaru lebky.

Na hřbitov se můžete podívat během letních prázdnin, kdy bývá zpřístupněný návštěvníkům.

→ www.zamekzdar.cz

Konírny ve žďárském klášteře

Opat Vejmluva zřídil v prostorách kláštera šlechtickou akademii. Pro její potřeby Santini navrhl mimořádně invenční budovu koňských stájí. Osm desítek ustájených koní se mohlo zhlížet v členitě komponovaném hvězdném reliéfu umístěném ve stropě nad jejich hlavami.

Dnes slouží pravá část koníren jako obřadní sál nebo koncertní síň. V levé části se nachází Galerie Kinských, rodinná galerie mapující historii současných majitelů zámku v obrazech a dobových fotografiích.

Můžete je navštívit v rámci komentovaných prohlídek zajišťovaných zámkem.

→ www.zamekzdar.cz

Prelatura – nové opatství

Dnes se využívá ke koncertům a svatbám, v době stavby, které se opět chopil Santini, šlo o sídlo opata, kde přijímal návštěvy a vedl důležitá jednání. Originální architekturu doplňuje samonosné dřevěné schodiště. Hlavnímu sálu v prvním patře dominuje rozsáhlá nástropní malba, ojedinělé dílo, které dosud nemuselo být restaurováno. V Prelatuře sídlilo téměř 60 let Muzeum knihy – expozice Národního muzea v Praze.

Můžete ji navštívit v rámci komentovaných prohlídek zajišťovaných zámkem.

→ www.zamekzdar.cz

Poutní kostel svatého Jana Nepomuckého

Celoživotní zkušenosti Santini vložil do poutního **kostela zasvěceného svatému Janu Nepomuckému**. V jeho architektuře se odráží hra symbolů, která dodnes nepřestává fascinovat. Santini využil symboliku čísla pět. Půdorys kostela má tvar pěticípé hvězdy, kostel má pět východů, pěti oltářních výklenků, dvakrát pět kaplí kolem centrálního prostoru a na hlavním oltáři je pět hvězd a pět andělů. Ne náhodou tato památka figuruje v Seznamu světového dědictví UNESCO.

Venkovní prostory jsou návštěvníkům otevřené celoročně.

Informace k prohlídkám na webu

→ www.zelena-hora.cz

Klášterní vycházkové okruhy

Odhalte jedinečnost Santiniho staveb a projděte si naučné stezky kolem klášterních rybníků. Bránský, založený ve 13. století, je jedním z nejstarších v našich zemích. Druhý, zvaný Konventní, odráží siluetu poutního kostela na Zelené hoře. S historií bývalého kláštera a dobou vrcholného baroka se seznámíte také při prohlídce Muzea nové generace nebo v rámci několika komentovaných prohlídek areálu. Návštěva bývalého cisterciáckého kláštera vám zabere celý den.

→ www.zamekzdar.cz

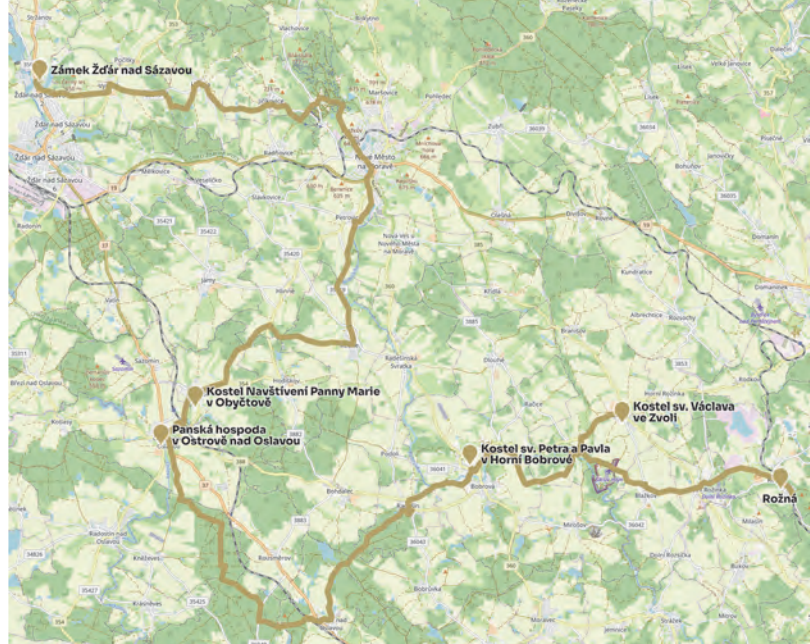

Po stopách Václava Vejmlyvy

Opat Vejmlyva se narodil v Brně a nikdy nezapomněl na místa svého dětství. Když do Žďáru pozval architekta Santiniho, začal mezi jinými významnými stavbami připravovat také připomínku svého příchodu do žďárského kláštera. Podél cesty od východních hranic klášterního panství tak vznikla řada jedinečných stavebních památek připomínajících spolupráci nejvýznamnějšího žďárského opata a skvělého barokního architekta.

Výlet, který spojuje místa s otiskem Santiniho umění, můžete zahájit na nádraží v Rožné u Bystřice nad Pernštejnem. Tam vás dopraví vlak od Žďáru nad Sázavou a dále od Brna. Pěšky nebo na kole se pak vydáte po stopách opata Vejmlyvy. Na konci zhruba 63kilometrové cesty se před vámi objeví kostel sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře, který se tyčí nad tehdejším sídlem Václava Vejmlyvy, bývalým cisterciáckým klášterem ve Žďáře nad Sázavou.

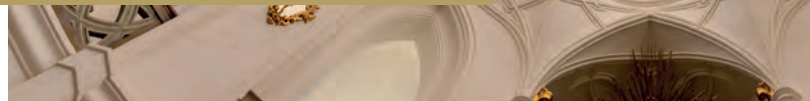
Detaily výletní trasy najdete na
→ www.vysocina.eu → Téma roku
→ Barokní Vysočina → Barokní výlety,
nebo si načtete tento QR kód

Co můžete po cestě ještě vidět a zažít

- ♦ Vyhlídku Strom života na kopci Vejdoch nad obcí Jámy.
- ♦ Olšiakovy sochy – v Obyčtově si prohlédnete želvu a o dva kilometry dále v Szozmíně zase kavku.
- ♦ Muzeum retro panenek v Bobrové, kde na vás čeká přes tisíc kousků oblíbených hraček hořčiček.
- ♦ Westernové městečko Šiklův mlýn. Tady nasajete tu pravou náladu divokého západu.
- ♦ Strašidelný zámek Draxmoor naleznete v Dolní Rožince. Budete se bát oživlého hřbitova, pekla s čertem a potkáte ježibabu z perníkové chaloupky.
- ♦ Projděte si naučnou stezku okolím Bobrové – v jejím okolí, na 25 hektarech se nachází přibližně 180 mravenišť s 60 miliony mravenců.
- ♦ Poslechněte si jeden z posledních hrajících orchestrionů v Česku – v obci Veselíčko, kde vyhrává v tamějším hostinci.

Tipy na ubytování a stravování najdete na
→ www.vysocina.eu

Kostel sv. Petra a Pavla v Horní Bobrové

Původní gotický kostelík upravil Santini tak, že otočil jeho orientaci a k původnímu presbytáři přistavěl novou chrámovou loď. Samotné vstupní průčelí pak nese odkazy vrcholné italské architektury tak, jak se s ní architekt seznámil při svých studijních cestách.

Kostel je možné navštívit při nedělní mši svaté v 11.00 hodin. → www.farnostbobrova.cz

Kostel sv. Václava ve Zvoli

Barokně přestavěný kostel má půdorys řeckého kříže a vymezuje ho geometrická osnova složená z kružnic opsaných a vepsaných základovému čtverci. Střeše domínuje lucerna modelovaná v symbolice knížecí čapky jako atributu patrona chrámu. Toho, stejně jako stavitele Vejmluvu, připomíná také písmeno W ve vrcholu štítu západního průčelí.

Kostel je možné navštívit při nedělní mši svaté v 10.45 hodin, po dohodě lze domluvit prohlídku na tel.: 733 105 282. → www.zvolenadpernstejnem.cz

Kostel Navštívení Panny Marie v Obyčtově

Projekt stavby kostela, jehož počátky se datují do roku 1723, zadal opat Václav Vejmluva architektu Santinimu. Je postaven na půdorysu ve tvaru želvy, která symbolizuje stálost ve víře. I přes pozdější velké úpravy zůstává vnitřní prostor stále velmi působivý.

Kostel je možné navštívit při nedělní mši svaté v 10.00 hodin. → obyctov@dieceze.cz

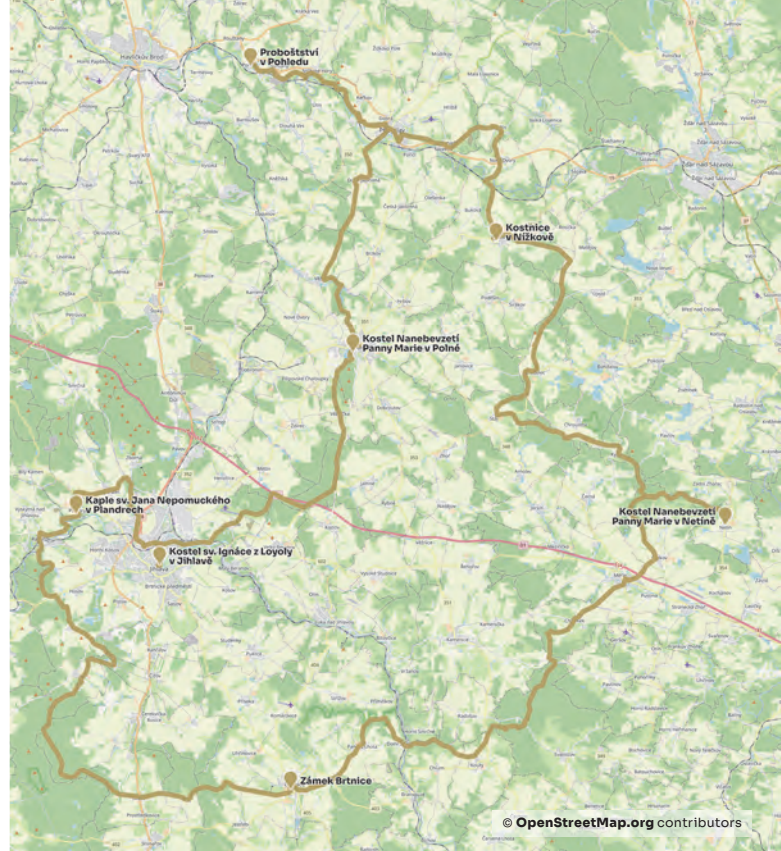
Panská hospoda v Ostrově nad Oslavou

Cestu do žďárského kláštera netvoří pouze chrámové stavby. Hostinec v Ostrově nad Oslavou Santini postavil jako poctu svému pohostinnému příteli Václavu Vejmluvovi na půdoryse písmene W. Původně měla sloužit pro odpočinek církevních hodnostářů při cestě do Žďáru nebo na křižanovské panství. Současný majitelé, kterým se majetek vrátil v restituci, památku postupně obnovují.

Památka není přístupná veřejnosti. Prohlédnout si ji můžete zvenčí. → www.hostinec-santini.cz

Baroko na pomezí, to je nejen Santini

V období vrcholného baroka patřilo rozsáhlé polenské panství, ležící na české straně, do majetku knížecího rodu Ditrichštejnů, zatímco sousední panství se sídlem v moravské Brtnici bylo majetkem hraběcího rodu Collaltů. Na obou stranách hranice pak vznikla řada zajímavých staveb představujících méně známou tvář barokních dějin Vysočiny. Až 174 km dlouhé putování můžete zahájit v Jihlavě nebo ve Žďáře nad Sázavou. Ta nejzajímavější barokní místa tohoto výletu vám přinášíme na dalších stránkách. Nechte se inspirovat.

Detaily výletní trasy najdete na

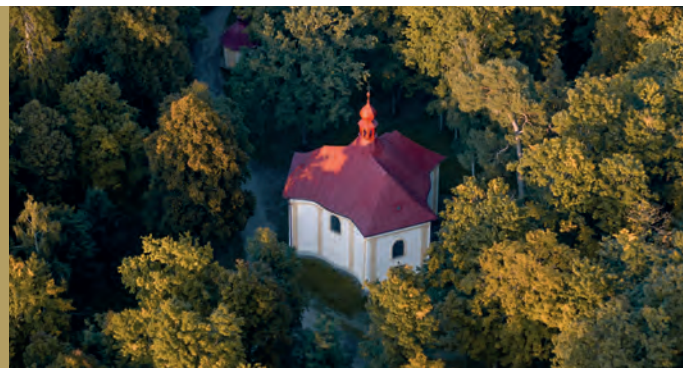
→ www.vysocina.eu → Téma roku
→ Barokní Vysočina → Barokní výlety,
nebo si načtete tento QR kód

💡 Tip na výlet

Poutní místo sv. Anny u Pohledu

Vznik tohoto poutního místa je spojený s legendou o klášterním písaři, který v lese při pronásledování jelena zapadl do bažiny a v nouzi za svou záchranu slíbil, že na místě postaví kapli ke cti svaté Anny. A tak se také stalo. Kostel byl postaven v roce 1766 podle návrhu Jana Santiniho. Vyhledávané poutní místo již od 18. století je od obce Pohled nedaleko Havlíčkova Brodu vzdálené zhruba 2 km a můžete se vydat pěšky. Každoročně se tady konají tradiční svatoanenské poutě.

Kostel sv. Ignáce z Loyoly v Jihlavě

Jezuitský kostel přestavěný italským mistrem Jacopem Braschou je neodmyslitelnou součástí jihlavského Masarykova náměstí. Průčelí chrámu zdobí plastiky světců. Uvnitř uvidíte rozměrnou stropní fresku Oslava Jména Ježíš z roku 1717, zajímavý ilusivní oltář nebo štukovou výzdobu. Součástí komplexu je jezuitská kolej postavená na přelomu 17. a 18. století a také budova bývalého gymnázia.

Kostel je přístupný během bohoslužeb a koncertů.

→ www.svjakub.cz → www.dojihlavy.cz

Proboštství v Pohledu

Také na budově proboštství kláštera cisterciáček se podepsal slavný architekt Santini. Proboštství je mistrně zvládnutou jednopatrovou budovou s mírně vystupujícím středním rizalitem na přední i zadní části fasády. V jeho těsné blízkosti se nachází gotický kostel svatého Ondřeje.

Budova není veřejně přístupná, prohlídku si skupina minimálně deseti zájemců může domluvit na obecním úřadě v Pohledu (tel.: 724 189 741, e-mail: podatelna@obecpohled.cz).

→ www.obecpohled.cz/proboststvi-fara

Kaple sv. Jana Nepomuckého v Plandřech

Na severním okraji Jihlavy dochází mezi lety 1735–1739 z iniciativy majitele panství Ignáce Zeba ke stavbě poutního areálu s kaplí. V půdorysu ohradní zdi s pěti kapličkami se stejně jako ve slavném žďárském kostele uplatňuje symbolický tvar svatojánské hvězdy.

Prohlídky kostela včetně výkladu jsou možné po dohodě na tel.: 603 385 318 nebo e-mailem ou.plandry@ji.cz.

→ www.plandry.cz

Kostnice v Nížkově

Kosterní pozůstatky pravděpodobně pěti až osmi tisíc lidí ukrývá kostnice v Nížkově, v malé obci nedaleko Žďáru nad Sázavou. Postavená byla v roce 1709 a zřejmě záhy poté do ní byly uloženy ostatky lidí žijících převážně v době středověku, později přibýly oběti války o habsburské dědictví a také epidemie.

Kostnici můžete navštívit v letní sezóně (květen–září) o sobotách, nedělích a svátcích v čase od 14.00–17.00 hodin.

→ www.farnost-nizkov.cz/cs/kostnice

Zámek Brtnice

Zámek na trase mezi Jihlavou a Třebíčí tvoří rozsáhlý areál s parkem, kde můžete spatřit ojedinělou symbiózu renesančních a barokních zámeckých budov a opevnění gotického hradu. Po bitvě na Bílé hoře se stal majitelem brtnického panství italský šlechtic – hrabě de Collalto et San Salvatore. Jeho rod zde vládl další čtyři století a zasloužil se o vybudování blízkého kláštera, špitálu a také barokní přestavbu původně renesančního zámku.

Zámek můžete navštívit v červnu a v září o víkendech, v červenci a v srpnu od úterý do neděle – vždy od 10.00–17.00 hodin.

→ www.zamekbrtnice.webnode.cz

Kostel Nanebevzetí Panny Marie v Polné

Barokní skvost, dominanta města a jeden z největších chrámů v Česku. Trojlodní barokní bazilika je 63 metrů dlouhá, 26 metrů široká a 22 metrů vysoká. V roce 1700 zahájil majitel panství kníže Leopold z Ditrichštejna přestavbu původně gotického kostela v barokním duchu. Plány navrhl italský architekt Domenico de Angeli. Vlastní stavbu provedl kutnohorský mistr Jan Baptista Spinetti. Za mimořádně bohatou interiérovou výzdobou kostela stojí další významní italsí umělci. Kolem chrámu je ze tří stran postavená ohradní zeď, na západní straně rozdělená terasou a schodištěm, pod kterým je umístěná kamenná kašna. Kostel ukrývá i vzácný barokní hudební nástroj – Sieberovy varhany z roku 1708. Navštivte sály s expozicí nad sakristií, věž s hodinami nebo byt zvoníka.

→ www.farnostpolna.cz

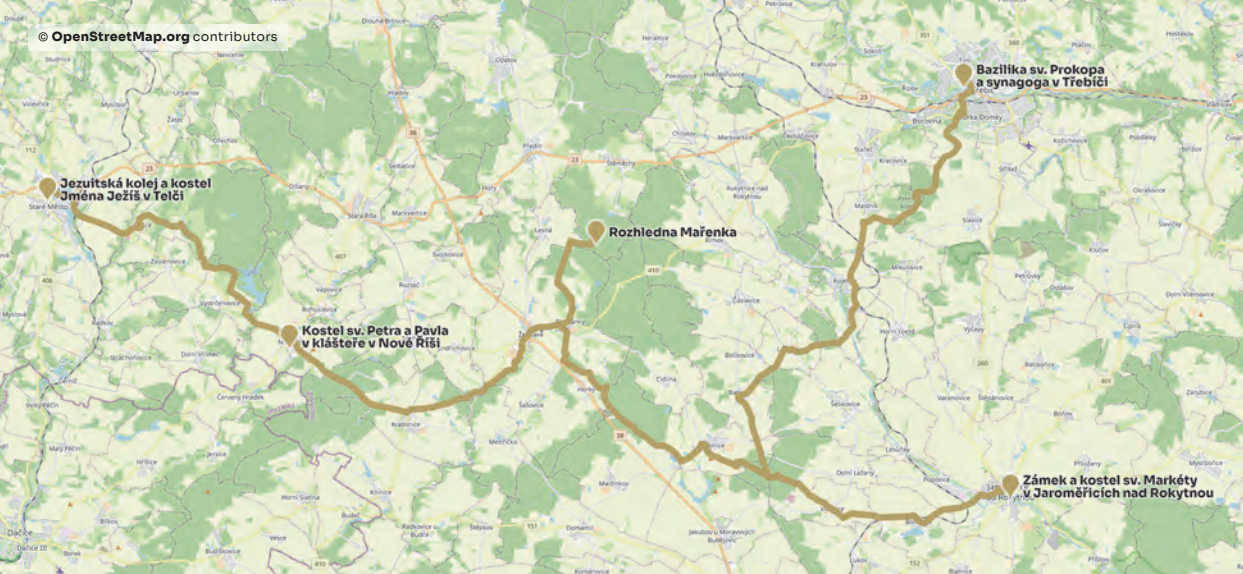

Kostel Nanebevzetí Panny Marie v Netíně

Kostel představuje výraznou dominantu kraje a navazuje na něj působivá křížová cesta vedoucí k novogotické pohřební kapli a hrobce rodiny Podstatzky-Lichtenstein. Jednolodní gotický kostel s pozdně románským jádrem ze 13. století prošel mezi lety 1728–1740 barokní úpravou a rozšířila ho představená hranolová věž v západním průčelí. Stavitelem byl pravděpodobně František Benedikt Klíčnický, který po smrti architekta Santiniho dokončoval jeho rozestavěné stavby na Žďársku. Z této přestavby pochází klenba lodi, kruchta a oratoř se Santiniho rukopisem. Nad oltářem je nejvýznamnější součástí interiéru – gotická socha Panny Marie z konce 14. století. Plastika se pojí s tradicí poutí do Netína, které se konají od roku 1714.

Do kostela můžete zavítat po nedělní mši svaté po 8.00 hodině.

→ www.farnostnetin.webnode.cz

Z Třebíče do Telče

Po stopách baroka se můžete vydat také cestou z Třebíče do Telče. Urazíte přibližně 80 km a navštívíte hned tři dominanty Vysočiny, které lákají turisty po celý rok. Těšit se můžete na skvost středověkého stavitelství, bohatou historii židovské obce v Třebíči, barokní zámek, ale třeba také na barokní krajinu z rozhledny.

Bazilika sv. Prokopa a synagoga v Třebíči

Prvky baroka můžete spatřit také v bazilice sv. Prokopa v Třebíči, památce zapsané do Seznamu světového dědictví UNESCO. Přestože mimořádně cenná je především symbióza románského a gotického slohu, obdivovatelé barokní architektury potěší výsledek renovace baziliky, která se uskutečnila v letech 1725–1733 podle projektu významného architekta barokní gotiky Františka Maxmiliána Kaňky – jednoho z přímých následovníků Jana Santiniho. V době vrcholného baroka byla v roce 1723 v Třebíči ustanovena židovská čtvrt – ghetto. Tu do dnešních dní tvoří soubor cca sta dochovaných staveb včetně barokně upravené synagogy, jejíž stěny dodnes zdobí malby a texty z počátku 18. století.

→ www.visittrebic.eu

Detaily výletní trasy najdete na
→ www.vysocina.eu → Téma roku
→ Barokní Vysočina → Barokní výlety,
nebo si načtete tento QR kód

📍 Bazilika sv. Prokopa v Třebíči

Zámek a kostel sv. Markéty v Jaroměřicích nad Rokytnou

Barokní zámek se řadí k mimořádným dílům rakouského architekta Jakuba Prandtauera, jehož další stavbou je například jedinečný areál kláštera nad rakouským městem Melk. K zámku patří také velkoryse koncipovaná barokní zahrada. Děkanský chrám tvoří nedílnou součást zámeckého areálu. Do barokní podoby byl zámek, kde vznikla první česká opera, přebudován za nejvýznamnějšího rodu, který vlastnil jaroměřické panství, Questenberků v letech 1700–1737. Vybírat můžete ze tří prohlídkových okruhů. Kostel sv. Markéty se dvěma trasami a vyhlídkovou věží navštívte samostatně.

→ www.zamek-jaromerice.cz → www.farnostjaromerice.cz

Barokní krajina z rozhledny Mařenka

Barokní epocha zásadně proměnila tvář české a moravské krajiny. Její podobu zvýrazňují cibulovité bání kostelů a kapliček stejně tak jako boží muka na křižovatkách cest nebo svatojánské sochy na návších vesnic a městeček. Na přelomu 17. a 18. století bylo také vytyčeno směřování barokních cest a úvozů, které je platné dodnes. Když vystoupáte na rozhlednu za hezkého počasí, uvidíte Pálavu, střechu chrámu sv. Štěpána ve Vídni nebo vrcholky rakouských Alp.

Rozhledna je celoročně přístupná.
GPS souřadnice: 49°10'14.3148" N, 15°42'9.8064" E

→ www.marenka.cz

Kostel sv. Petra a Pavla v klášteře v Nové Říši

Premonstrátský klášter byl založen na počátku 13. století. Za husitských válek došlo k jeho takřka kompletnímu zničení. Původně ženský klášter zanikl vymřením řeholnic, a proto se přeměnil na mužský klášter, který dodnes slouží svému původnímu účelu. Jeho nejvýznamnější stavbou je barokní kostel sv. Petra a Pavla z druhé poloviny 17. století se vzácnými interiérovými prvky a knihovna s více než 20 tisíci svazky. Návštěvníci volí mezi třemi prohlídkovými trasami.

Pravidelné prohlídky kláštera v období letních prázdnin zajišťuje průvodcovská služba po celý týden. V období mimo letních prázdnin a při objednávkách větších skupin je nutné se domluvit alespoň 24 hodin předem na tel.: 778 775 436.

→ www.klasternovarise.cz

Jezuitská kolej a kostel Jména Ježíš v Telči

Ovdovělá hraběnka Františka Slavatová povolala po skončení třicetileté války do Telče příslušníky jezuitského řádu. Díky její finanční podpoře mohli v letech 1666–1667 postavit vlastní kolej s kostelem Jména Ježíš, seminář sv. Andělů, budovu jezuitského gymnázia a několik dalších staveb. Budovy jsou postaveny ve stylu klasicizujícího baroka. Na výzdobě interiéru se podílelo několik významných umělců tehdejší doby.

Kostel je přístupný v době bohoslužeb, v červenci a srpnu jsou komentované prohlídky v čase 10.00–18.00 hodin; Univerzitní centrum MU Telč v budově kláštera má volně přístupnou kavárnu a výstavu Telč a jezuité, řád a jeho mecenáši.

→ www.farnost-telc.cz → www.uct.muni.cz

Baroko na Pelhřimovsku

Významný otisk uměleckého přístupu zanechal Santini také na Pelhřimovsku. V roce 1714 přichází do Želiva, kde měl za úkol dostavět novou část kostela Narození Panny Marie. V době Santiniho plného pracovního nasazení spravovali humpolecký kostel a faru želivští premonstráti. Právě proto se Santini podepsal také na dalších církevních stavbách v regionu. Seznamte se s nimi na přibližně 100 km dlouhé výletní trase.

Detaily výletní trasy najdete na → www.vysocina.eu
→ Téma roku → Barokní Vysočina → Barokní výlety,
nebo si načtete tento QR kód

Co můžete po cestě ještě vidět a zažít

- ♦ Humpolec láká na galerii 8smičku s výstavami a kavárnou, Muzeum dr. Aleše Hrdličky se sochou pravěkého člověka v životní velikosti, na vyhlídkovou věž kostela sv. Mikuláše nebo do skanzenu Žichpil s tolerančním kostelem.
- ♦ Z Humpolce se můžete vydat Naučnou stezkou Březina podél židovského hřbitova až ke zřícenině hradu Orlík vzdálené 2,5 km od centra města.
- ♦ V Želivě vás nadchne areál kláštera s pivovarem a možností zážitkového vaření piva a restaurací s pivním menu. Je možné se tady i ubytovat.
- ♦ Udělejte si procházku k barokní Kapli sv. Haštala (2 km po zelené od kláštera), která byla vystavěna nad pramenem Léčivé studánky. Po červené stezce se zase dostanete k vodní přehradě Vřesník a Sedlice.
- ♦ Zavítejte i do rekreačního střediska u vodní nádrže Trnávka. V létě se tady konají závody na slalomovém kanále, je to také ideální místo pro turistiku s vyhlídkovými místy a naučnou stezkou.

Tipy na ubytování a stravování najdete na
→ www.vysocina.eu

♦ Klášterní areál v Želivě

Kostel Narození Panny Marie v Želivě

Po rozsáhlém požáru v roce 1712 zadal opat želivského kláštera projekt přestavby klášterního kostela architektovi Santinimu. Jeho úkolem bylo dostavět novou část a připojit ji k opravenému gotickému kněžišti. Výsledek, kterým se můžeme kochat dodnes, jsou tři lodě rozdělené mezi sebou zavěšenými visutými klenáky působícími neskutečně křehce, stejně jako průhledy do vrchního patra u bočních velkých oken.

Klášter se v roce 1948 proměnil v internační tábor pro církevní osoby, v současnosti ho opět spravují příslušníci premonstrátského řádu.

→ www.zeliv.eu → www.facebook.com/klasterzeliv

Kostel sv. Jana Nepomuckého ve Vyklanticích

Barokní kostel sv. Jana Nepomuckého nechal ve Vyklanticích postavit roku 1722 hrabě Harrach, který tenkrát získal zdejší panství. Navrhl ho architekt Santini, kostel byl ale dokončen až řadu let po jeho smrti. Dodnes však zůstává příkladem Santiniho jedinečného tvůrčího přístupu.

Kostel je přístupný po telefonické domluvě a při nedělní mši svaté v 8.00 hodin.

→ www.farnostlukavec.cz

Kostel sv. Mikuláše v Humpolci

Kostel získal barokní vzhled po přestavbě roku 1722, současnou novogotickou podobu si nese od konce 19. století a těsně před druhou světovou válkou se pod nevhodnou puristickou úpravu podepsal F. X. Lhoták. Poslední obnova vyvrcholila v roce 2004, kdy dary mecenášů pokryly pořízení nových varhan. Údajné autorství Jana Santiniho už historici vyvrátili. To však nemění nic na tom, že kostel sv. Mikuláše je dominantou centra. Stačí vystoupat 115 schodů kostelní věže a uvidíte Humpolec z ptačí perspektivy.

Kostel je přístupný v době mše svaté. → www.infohumpolec.cz

Kostel sv. Jana Křtitele v Mladých Bříštích

Kostel na první pohled nejeví známky výjimečnosti, za barokní přestavbou podle nepotvrzených domněnek může stát Jan Blažej Santini. Kostelík vybudovali na místě románského opevněného komplexu, ve kterém bývala kromě kostela i tvrz. Na jejím místě později vyrostla fara.

Kostel je možné navštívit při nedělní mši svaté v 11.00 hodin.

→ www.farnosthumpolec.cz

Kaple Nejsvětější Trojice na Křemešníku

Pozdně barokní kostel z roku 1752 na vrchu Křemešník (764 m n. m.) stojí na místě původní dřevěné gotické kapličky z roku 1555. V kostele můžete obdivovat unikátní trojboký oltář a také relikviář v podobě Svatováclavské koruny s ostatky sv. Vojtěcha, sv. Václava a sv. Jana Nepomuckého. Kolem kostelíka byly vystavěny ambity s dvěma kaplemi. K místu vede také křížová cesta.

Kostel je během sezóny přístupný veřejnosti a je možné ho s průvodcem navštívit.

→ www.pelhrimovsko.cz → www.matice-kremesnicka.cz

Náměstí a kostel sv. Víta v Pelhřimově

Náměstí si dodnes zachovává svou převážně barokní podobu. Potvrzuje to řada domovních průčelí připomínajících bohatou barokní minulost města. Nedaleko můžete také navštívit barokně upravený kostel sv. Víta s raně barokním hlavním oltářem z roku 1687.

V kostele se v současnosti konají koncerty vážné hudby, slouží také jako výstavní síň.

→ www.pelhrimovsko.cz

Barokní mosty Vysočiny

Náměšť nad Oslavou

Malý moravský Karlův most, jak je často nazýván, najdete v Náměšti nad Oslavou. Je kamenný, z roku 1737 a klene se nad řekou Oslavou. Původně tento barokní skvost spojoval větší část města s renesančním zámekem. V našem českém měřítku je unikátem. Patří k nejstarším kamenným mostům v republice a po Karlově mostě má nejbohatší sochařskou výzdobu.

Jeho balustrády zdobí 20 barokních soch, 16 soch světců a čtyři archandělé, kteří podle křesťanské symboliky chrání vstup do města. Sochy jsou zároveň ucelenou a především velmi cennou galerií světců.

GPS souřadnice: 49°34'52.210" N, 15°56'9.740" E

Žďár nad Sázavou

Tříobloukový kamenný most se sochami nechal postavit opat místního cisterciáckého kláštera Bernard Hennet, nástupce opata Vejmluvy, na místě původního dřevěného mostu v roce 1761. Stavebník se inspiroval Karlovým mostem v Praze a jeho barokní sochařskou výzdobou. Původně po něm jezdily koňské potahy.

Na mostě si můžete prohlédnout skulptury sv. Benedikta, sv. Mikuláše, sv. Jana a sv. Cyrila, na druhé straně pak sv. Bernarda, sv. Vojtěcha, sv. Pavla a sv. Metoděje. Jejich autor však není znám. Ovšem na mostě, který dodnes slouží svému účelu, uvidíte pouze repliky, originály jsou uloženy v Dolním hřbitově ve Žďáře nad Sázavou. Po okolí vás může provést naučná stezka kolem Zelené hory.

GPS souřadnice: 49°12'24.540" N, 16°9'32.590" E

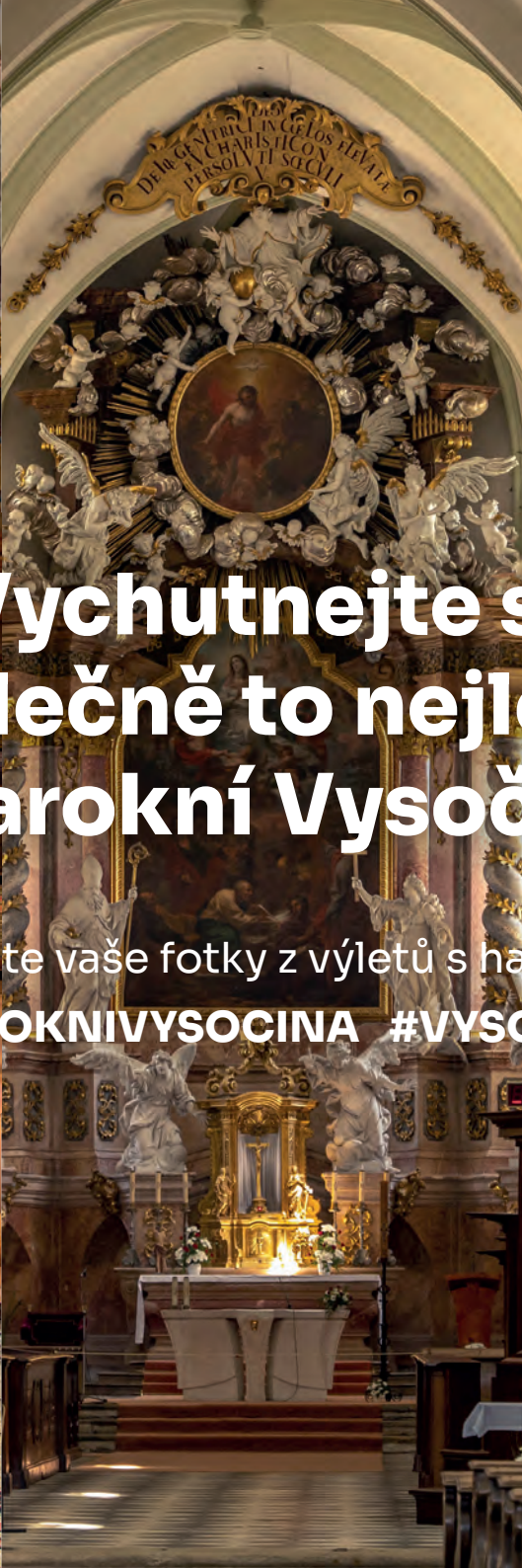

📍 Náměšť nad Oslavou

📍 Žďár nad Sázavou

Vychutnejte si společně to nejlepší z barokní Vysočiny

a sdílejte vaše fotky z výletů s hashtagy
#BAROKNIVYSOCINA #VYSOCINA

At' už jste doma, v kanceláři nebo zrovna zdoláváte rozhledny,

objevte další tipy na výlety, ubytování,
zajímavé události a dění na Vysočině
na turistickém portálu

→ vysocina.eu

  [vysocinaregion](https://www.facebook.com/vysocinaregion)

Vysocina

cz v q i

VYSOČINA TOURISM, příspěvková organizace
Ke Skalce 5907/47,
586 01 Jihlava

Kraj **Vysočina**

ZŘIZOVATEL
ORGANIZACE

www.vysocina.eu

  @vysocinaregion

PUTOVÁNÍ BAROKNÍ VYSOČINOU

Vydal: Vysočina Tourism, p. o.

Fotografie: Vysočina Tourism, Jakub Mertl, Aleš Motejl, Petr Lemberk, Petr Hejda,
Chris Borg, Roman Šulc, m-ARK, Koruna Vysočiny, Lukáš Doležal, Vysočina West,
Jakub Minka, Kraj Vysočina, OKPPCR

Digitální distribuce

Rok vydání: 2023
Neprodejné